

АПВ вакцина сенин келечегиң үчүн

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
САЛАМАТТЫК САКТОО
МИНИСТРЛИГИ

АПВга каршы эмдөө боюнча суроолор жана жооптор

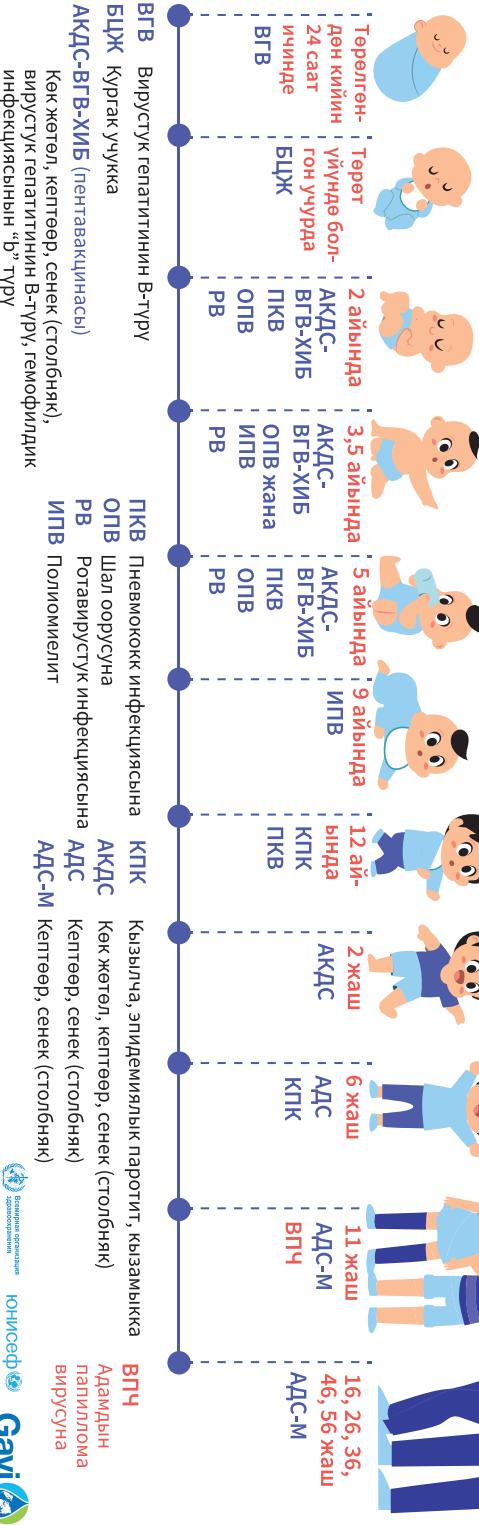
Ата-энелер жана камкорчулар үчүн маалымат

АПВга каршы вакцина кандайча иштейт?

АПВга каршы вакцина вирустун эң көп кездешкен түрлөрүнө окшогон бөлүкчөлөрдү камтыйт. Бул бөлүкчөлөр тирүү вирус эмес жана инфекцияны козгой албайт, бирок вакцина өстүрүм кыздарга жасалганда анын иммунитет системасы чыныгы вирус сыяктуу жооп кайтарат. Организм бул бөлүкчөлөргө каршы антителолорду өндүрүү менен организмде качандыр бир чыныгы вирус пайда болсо, аны жеңе турган коргонуу системасын түзөт. Бул система ушунчалык жакшы иштегендиктен, вакцина өзү камтыган APVнын түрлөрү менен көлөчөктөгү кайсы гана болбосун инфекцияларга дээрлик 99% эффективдүү бөгөт коёт.

Кыргыз Республикасынын алдын алуучу эмдөөлөрдүн календары

*Эскертүү: 2022-жылдан бери адамдын пепиломавирусуна каршы вакцинаны киргизүү, эмдөө кыздарга гана жүргүзүлөт.
Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо министрлигинин 2019-жылдын 23.12. № 1131 буйругу менен бекитилген

АДАМДЫН ПАПИЛЛОМА ВИРУСУНА (АПВ) КАРШЫ ВАКЦИНАНЫ ЖАЙЫЛТУУ ЖӨНҮНДӨ

АПВ деген эмне?

АПВ адамдын папиллома вирусун билдирет. Бул дененин ар кайсы бөлүктөрүнүн терисин же былжыр челдерин жабыркатуучу вирустардын тобу.

АПВ вирусу кандай коркунуч туудурат?

Бүткүл дүйнөлүк саламаттык сактоо уюмунун маалыматтары боюнча, Кыргыз Республикасында жыл сайын жатын моюнчасынын рагынын 600гө жакын учуру катталат. Республикада бул оорудан каза болгондордун саны жылына орточо 300 учурду түзөт. Жатын моюнчасынын рагы АПВ тарабынан пайда болгон жана бүткүл дүйнө жүзү боюнча аялдардын өлүмүнө алып келүүчү рактын көбүрөөк жайылган түрү болуп саналат.

АПВ вакцинасын жайылтуу

Дүйнөнүн 112 өлкөсү улуттук эмдөө программаларына кыздар үчүн АПВга каршы эмдөөнү киргизишти.

АПВга каршы эмдөөнү пландуу эмдөөлөрдүн улуттук календарына киргизүү

Кыргызстан жана АПВ вакцинасын өзүнүн пландуу эмдөө календарларына киргизген башка өлкөлөр аялдарды жатын моюнчасынын рагынан (ошондой эле АПВ пайда кылган учу учтуу кондилома жана башка оорулардан) коргоону жогорку артыкчылыктуу милдет катары карашат.

АПВга каршы эмдөө кайсы куракта жасалышы керек?

БДСУ жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги 11 жаштагы кыздарга АПВга каршы вакцинанын эки дозасын эмдөө календарына ылайык жасоону сунушташат, анткени бул куракта вакцина эң күчтүү иммундук жоопту камсыз кылат. Кошумча катары 2022-2023-окуу жылында 12-14 жаштагы кыздар эмдөө алышат.

АПВга каршы вакциналардын ушул мезгилге карата натыйжалуулугу

БДСУ жана башка ведомстволордун ушул убакка чейинки жүргүзүлгөн изилдөөлөрүнүн жыйынтыктары вакцинанын кыйла натыйжалуу экендигин көрсөтүп турат. Австралия, Бельгия, Германия, Швеция, Улуу Британия, АКШ жана Жаңы Зеландияда жүргүзүлгөн изилдөөлөрдүн жыйынтыгы АПВ инфекциясы жана учу учтуу кондилома менен ооруган жаш аялдардын саны 90%га төмөндөгөндүгүн көрсөттү. Жеткиликтүү болгон АПВ вакциналарынын ар бири колдонууга уруксат берилгенге чейин кеңири клиникалык изилдөөлөрдө сыналган. Биринчи АПВ вакцинасы 2006-жылы лицензия алган жана андан бери дүйнө жүзүнүн 112 өлкөсүндө АПВнын 270 млн. дозасы колдонулган.

Кайсы маалыматтардын негизинде вакцина пландуу иммунизациялоо программасына киргизилген?

БДСУ, дүйнө жүзүнүн 112 өлкөсүнүн саламаттык сактоо министрликтери, анын ичинде Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги иммунизация боюнча көз карандысыз эксперттердин тобунун колдоосу менен АПВга каршы эмдөөнүн натыйжалуулугу жана коопсуздугу жөнүндө иш жүзүндөгү маалыматтарды изилдешти жана АПВ вакцинасын пландуу иммунизациялоо программасына киргизүү негиздүү жана зарыл деген жыйынтыкка келишти.

Вакцинанын кандайдыр бир кыйыр таасирлери барбы, эгер бар болсо, кайсылар?

Башка вакциналар жана дары каражаттары сыяктуу эле АПВ вакцинасы жеңил кыйыр көрүнүштөрдү: инъекция жасалган жердеги кызаруу, шишимик тартуу же ооруксуну сезимин пайда кылышы мүмкүн. Кээ бир учурда кыздар башы ооруганына, дене табынын бир аз жогорулаганына, талмоорсуп жатканына даттанышы мүмкүн. Бул жергиликтүү көрүнүштөр адатта 3 суткадан ашпайт, коопсуз жана узака созулбайт.

АПВ вакцинасы репродуктивдик функцияга таасирин тийгизиши мүмкүнбү?

Жок, АПВ вакцинасы репродуктивдик функцияга таасирин тийгизбейт. АПВ вакцинасына тастыктама бергенге чейин жүргүзүлгөн клиникалык сыноолор, ошондой эле аны ишке ашыргандан кийин жүргүзүлгөн коопсуздук мониторинги жана изилдөөлөр вакцинанын аялдардын репродуктивдик функциясынын эч кандай бузулууларына алып келбей тургандыгын тастыктады. Мындан тышкары, АПВ вакцинасы жатын моюнчасынын рактын алдындагы жабыркоолорун жана жатын моюнчасынын рагынын алдын алуу менен репродуктивдик функцияны коргоого өбөлгө түзөт.